

Sikke Betimlerinin Gelişimi – Tipler ve Lejantlar

KLA 206 Numismatiği

Sikke üzerindeki Lejantlar

KLA 206 Yunan Numismatiği

- Sikke üzerinde yer alan yazıya lejant denir. Latince legere yani okumak fiilinden türemiştir.
- İlk sikkelerin üzerine hemen hemen hiç yazı yoktu. Bu sikkelere anepigrafik sikkeler denir.
- En erken sikkelerde en basit şekli ile darp edeni tanıtan tip bulunmaktaydı. Bir aslan başı sikkeyi tanıtmaya yetmekteydi. Ve konuşuları da bu sikkelerin kime ait olduğu bilmekteydi.
- Yavaş yavaş yazının sikkeler üzerinde çıkmaya başladığı görülür. M.Ö. IV. y.y.'dan itibaren giderek sikke üzerinde yazı kullanılmaya başlar.

1- Köken belirtir:

KLA 2006

Numismatiği

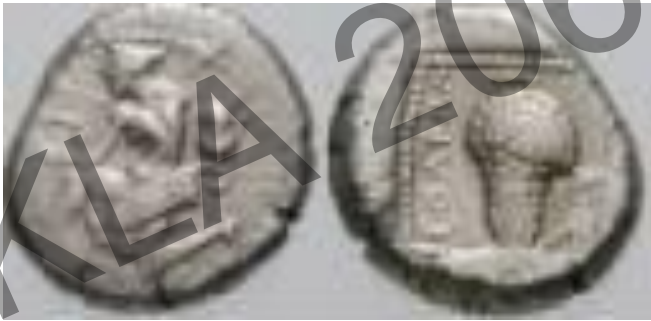
2- Ethnikon belirtir:

Kentin ve bir birlik çatısı altında organize olmuş halkın isminin çoğul genetik hali. Atinalıların sikkesi yani o sikkeyi basan εθνος'dan türemiş olan ethnikon'u belirtir. Yani sikkeyi basan kent değil, halkı yani ethnik'idir.

Bazı M.Ö. IV y.y. Kilikia sikkelerinde çoğul genetik hali yanı sıra cinsiz tekil genetik karşımıza çıkar. Solikon Soloi'un sikkesi veya Nagidikon Nagidos'un sikkesi anlamı çıkar. Ve bu kullanımın sebebi sikkeler başıldığında satraplık yöntemi bulunmakta ve darp edilen sikke satrapın sikkesi olmakta. Halka ait sikke olmamaktadır.

Hellenistik Dönemle beraber bu genetik tekil olur. ALEXANDPOY

Lejantlar – Darp Eden Otorite

100

1946

9

70

KLA 2006 Yunan

Numismatiği

3 = Magistrat İsimleri

652

46

656

KLA 200

Numismatiği

4- Tanrı İsimleri

1946

5- Sanatçı İsmi

Syracusai = Kimon

Theodotos epouisen

6-Sikke Üzerinde Tarih-1

	a	b		a	b
1.	A	A	25.	KE	AA
2.	B	B	30.	Λ	II
3.	Γ	Γ	36.	ΛC	MM
4.	Δ	Δ	40.	M	ΠΠ
5.	E	E	48.	MH	ΩΩ
6.	Γ	Ι	49.	MΘ	A (=AAA)
7.	Ι	H	50.	N	B (=BBB)
8.	H	Θ	60.	Ξ	
9.	Θ	I	70.	O	
10.	I	K	80.	Π	
11.	IA	Λ	90.	Ϙ	
12.	IB	M	100.	P	
13.	IG	N	110.	PI	
14.	IA	Ξ	114.	PIA	
15.	IE	O	120.	PK	
16.	II	Π	200.	Σ	
17.	IT	P	300.	T	
18.	IH	Σ	400.	Υ	
19.	IO	T	500.	Φ	
20.	K	Υ	600.	X	
21.	KA	Φ	700.	Ψ	
22.	KB	X	800.	Ω	
23.	KΓ	Ψ	900.	Ϙ	
24.	KΔ	Ω	1000.	Α	

6-Sikke Üzerinde Tarih-2

Seleukosların 1. Kralın hükümdarlığından başlayan bir sayılandırma sistemi kullanırdı.

Ptolemaios'lar da ise takvim her hükümdar ile tekrar başlamaktaydı ve iktidar yılının başına L harfi konmaktaydı

Birim

- Sikke birimleri nadiren sikke üzerinde belirtilmektedir. Daha önce bahsettiğimiz gibi değerlerin belirtilmemesi bizim için büyük bir dezavantaj. Fakat bazı dönem sikkelerinde birimlerin belirtildiği fark edilmiştir.
- Örneğin Korinthos sikkelerinde hemiobolos için T
- Trihemiobolos için TRIH ; diobol için DIO kullanılmıştır.

8- Darp eden otoritenin sıfatları

328

KLA 206

YUNAN

Nüsmatiği

Sikke üzerindeki tipler

KLA 206 Yunan Numismatiği

Tip= ΤΥΠΟΣ

En eski örneklerde bulunan betili tipler daha önce kullanılan mühürlü külçelerden türemiştir. Mühürler külçelerin geçerliliğini garanti eden kent veya şahsa aittir. Zaten sikke üzerinde bir lejant olsa bile o dönemde anlaşılamayacaktı. Sikke tiplerinde yerel kahramanlar, panhellenik tanrılar, onların kutsal hayvanlarıyla onlara bağlı atribüer, egemen güçlerin ve sanatçıların kullandıkları bitmek tükenmez bir hazine vardır.

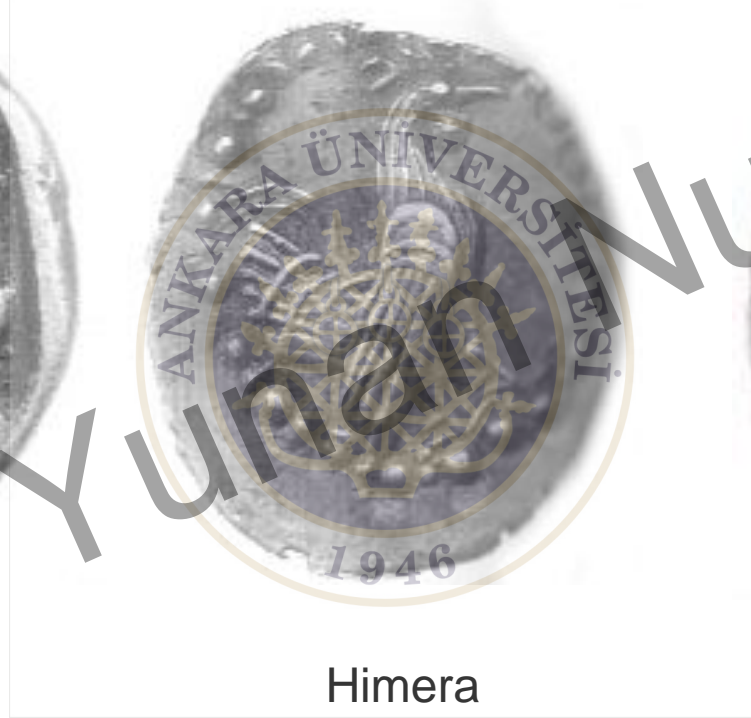
Hellenistik dönemden itibaren tanrı veya tanrıça betiminn yeri tanrısal niteliği olan hükümdar portreleri almış Romalılarda bu gelenek devam edecektir.

Hükümdar ve kral portreleri artık bir standart haline gelir.

Kent Armaları

Rhodos

Himera

Selinus

KLA 206 Yunan

Zumismatiği

Yerel Efsaneler
Korinthos/
Pegasus

KLFA 206

Yunan

Matığı

Byzantion/ Io

Byzantion sikkelerindeki inek ise kıskanç Hera tarafından Hellespont'a kadar izlenen Io'nun değişimini hatırlatır.

Kentin (Kurucu) Tanrısı ile ilintili betimler

Kentin Efsanevi Kurucuları

Taras = Tarentum şehri

Leukippos = Metapontum şehri

Mopsos = Aspendos şehri

KLA 206 Yunan

ismatiği

Kentin Zenginliginin/Ekonomisinin Temsili

Buğday Başağı/
Metapontum

Silphion/Kyrenai

Ton Balığı/Kyzikos

KLA 206

Yunan

Numismatiği

Numismatiği

KLA 206 Yunan

KLA 206

Numismatigi